

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Gerardjan Rijnders
Titel	Answer me
Jaar	2010
Uitvoering	Dood Paard /

Copyright (C) 2010 by Gerardjan Rijnders

GERARDJAN RIJNDERS

ANSWER ME

Deze tekst is geschreven voor drie mannen en twee vrouwen

Wie ben je
Hoe heet je
Hoe oud ben je
Waar kom je vandaan
Ben je journalist
Ben je Duitser
Nederlander
Turk
Portugees
Weet je waar dat ligt, Portugal
Wat ze daar spreken
Wat spreek jij eigenlijk
Kun je wel spreken
Waarom ben je hier
Wat deed je in Pakistan
Wat deed je in Utrecht
Wat deed je in Riga
Ben je getrouwd en zo ja, waarom
Was er een vrouw die met jou wilde trouwen
Misschien een man
Smeerlap

Je denkt toch niet
Dacht je nou echt
Alsof je iets te denken
Alsof jullie iets te denken
Alsof wij niet allang weten
Dat weten wij toch allemaal allang
Dus waarom vertel je het niet gewoon
Waarom geef je het niet gewoon toe
Is toch veel simpeler
Waarom al dat moeilijk gedoe
Waarom geef je niet gewoon antwoord
Ja, waarom geef je niet gewoon antwoord
Was jij daar
Natuurlijk was jij daar dus waarom
Dat kun je toch gewoon toegeven
Zo moeilijk is dat toch niet
Je zegt toch gewoon
Ja natuurlijk was ik daar
En natuurlijk heb ik daar

Simpel toch
Of denk je soms dat wij
Je denkt toch niet dat wij
Je hoeft toch helemaal niet te denken
Dat doen wij wel
Wij denken wel
Jij hoeft alleen maar antwoord te geven
Op een paar simpele vragen
Vragen zoals
Was jij daar
Wat deed jij daar
Wat is je lievelingskleur
Hou je van broccoli
Wat vind je van
Ja, wat vind je van wat vind je van
Vind je wel eens iets
Afgezien van af en toe een bom of een jerrycan
Of een verminkt geslacht
Want zo zijn jullie toch
Geef het maar toe
Zo zijn jullie
En jullie stinken
Heb je wel eens in een rondvaartboot gezeten
En hoe heette die
Da's toch niet zo moeilijk
't Is allemaal niet zo moeilijk
Dus waarom geef je niet gewoon antwoord
Je denkt toch niet
Wij zijn echt niet
Wie denk je wel dat wij
Wie denk je wel dat jij
Dat hoeft je niet meer te denken
Dat weten wij
Ja, dat weten wij
Of dacht je dat wij dat niet
Natuurlijk weten wij dat
Jij hoeft alleen maar antwoord te geven
Zo moeilijk zijn die vragen toch niet
Of ben je echt zo dom
Ben je echt zo dom als Tommie Cooper
Wat?
Tommie Cooper
Hoezo Tommie Cooder

Is die zo dom dan
Dat vroegen we toch niet
Ben jij soms Tommie
Zeg het maar
Juzz like that
Die rondvaartboot
Wat?
Zo heette die rondvaartboot
O, gaan we leuk doen
Gaan we grappig zijn
Nou, dat vinden wij helemaal niet grappig
Wij vinden jou helemaal niet grappig
Weet jij wat wij van jou vinden
Weet jij wat wij jou vinden
Wij vinden jou
Nee, nee, wij vinden helemaal niks
Wij stellen hier alleen maar vragen
En die moet hij
Die moet jij
Beantwoorden
Versta je dat
Begrijp je dat
Natuurlijk begrijpt hij dat
Dus vertel eens Tommie
Ja vertel, wat deed jij
Wat had jij daar te zoeken
Jij had daar helemaal niets te zoeken

Waar kom je vandaan
Wat zoek je hier
Wat heb je gedaan

Naam
Leeftijd
Beroep
Wanneer ben je hier aangekomen

Jij denkt
Denk je nu echt
Denk je soms dat wij
Denk jij nu echt
Dat wij niet zouden weten
Waar iii dacht dat wii

Zouden weten waar jij dacht
Dat jij was
Dacht je dat echt
Lul
Kut
Klootzak
Hoer
Dat dacht je maar

Nergens voor nodig dat iedereen in dit land kan lezen en schrijven. Twee letters volstaan De twee letters van het woord 'Mamma'

Vijftien dagen zonder slaap
Vijftien dagen zonder licht, zonder geluid
Geen boeken, geen kranten, geen telefoon, geen televisie, geen radio, geen bezoek

Keep your head up
You are a terrorist
We have got you
And we will give it to you
Motherfucker

Heb je wel eens een man
Ja, een man
Op straat zien knielen om een gebroken vaasje te bekijken
En zo ja
Wat betekende dat
En wie was die man
Was jij die man
Maakt het uit
Welnee
Maar jij deugt toch niet
Geloof jij in wonderen
Hopelijk geloof je niet in wonderen
Wonderen bestaan niet
Besta jij wel
Wat vind je
Vind je iets
Denk je dat het er iets toe doet
Dat jij iets vindt

Denk je dat je beter bent dan anderen
Voel je je superieur aan anderen
Haat ie niet-religieuze moslims

Haat je Portugezen omdat ze niet geloven
Haat je Portugezen omdat ze zo verschrikkelijk katholiek zijn
Zeggen te zijn
Jack the Ripper was a Free Mason, wist jij dat
Weet jij wat een Free Mason is
Weet jij wat wij met Free Masons doen?
Ken jij Nana A Tamakloe
Wie kent Nana A Tamakloe niet
Ken jij Nana A Tamakloe niet
Wat is de penetratiecapaciteit van de haakbus
Wat is de haakbus
En door wie werd hij wereldberoemd
Was de haakbus beroemder dan Nana A Tamakloe
Ben jij wel eens een man tegengekomen op staart
Op straat
Een man die je niet kende
En die je begroette met het woord 'dagkosten'
Ken je het woord 'kwar'
Of het woord 'roroboot'
Wel eens gehoord van de firma Hoekwater
Of het getal van 'Avogadro'

Heb je wel eens blauwe schoenen gedragen
Heb je wel eens kinderfilms gezien
Sneller, sneller
Drink je water
Heb je wel eens kiespijn gehad
Hou je van je moeder
Hou je van je vader
Heeft Tommy Cooper je ticket betaald
Tommy Cooper is dood
Is Tommy Cooper echt dood?
Heb je wel eens een huisdier gehad
Een hond, een kat, een cavia
Een neger
Heb je wel eens met springstof geëxperimenteerd
Vind je Osama Bin Laden goed
Hou je van je broer
Heb je een broer
Hou je van Osama
Hou je van Obama

Ben iii bang

Waar ben jij bang voor
Bang voor ons
Voor wat we met jou gaan doen
Wat we met jou zouden kunnen gaan doen
Enig idee wat we met jou zouden kunnen gaan doen
Wat we met types zoals jij zoal kunnen gaan doen
Daar heb je vast wel het een en ander over gehoord
Daar hebben ze je vast wel het een en ander over weten te vertellen
En of het nu waar is of niet
Of het nu allemaal bij elkaar gelogen is
Of niet
Hoe moet jij dat weten
Hoe zou jij dat moeten kunnen weten
Maar je weet maar nooit
Je kunt nooit weten
Waar rook is is vuur
En waar vuur is daar brandt iets
Waar brandt is daar stinkt het
Daar stikt het
Zou een mier niet ook altijd bang zijn voor de laars die hem vertrapt
Dat is toch geen leven een mierenleven
Altijd bang voor de laars
Voor de hak
Voor het stepje
Misschien is-ie zich daar niet altijd van bewust
Natuurlijk is-ie zich daarvan bewust
Zie je toch aan hoe die loopt
Hoe ze lopen
Hoe ze lopen?
Ze maken zich voortdurend en alleen maar uit de voeten
Is dat wat het betekent
Zich uit de voeten maken
Voortdurend de angst onder de voet te worden gelopen
En hoe zit het met die andere vormen van angst
De schimmels, de eczemen, de pukkels, de puisten, de uitslag, de anale fistels
Tieren ze welig die fistels
Of kruipen ze liever in hun schulp
Schulp?
Zoals jij tevergeefs hebt geprobeerd
Zijn reet
Geheel tevergeefs zoals je hebt mogen ervaren
Ben jij niet zelf eigenlijk ook een anale fistel
Meer niet. hooguit minder

Pain in the ass

Zou je vader nu trots op je zijn

Als je nog een vader hebt

Zelfs als je geen vader meer hebt

Althans geen vader die je ooit hebt gekend als je vader

Zou hij nu trots op je zijn

Als hij je hier kon zien

Als hij wist hoe jij hier

Of zou hij zich juist diep en diep schamen

Zoals jij je altijd diep en diep hebt moeten schamen

Volgens hem

Volgens jou

Of denk je, hoop je

Zo hoop nog iets betekent

‘Wees dan zeker van de dood, dan zullen dood en leven beide zoeter zijn’

Shakespeare, ken je Shakespeare

Denk je, hoop je, wat op het voetbalveld nooit gelukt is

Wat in het zwembad nooit gelukt is

In het hele maatschappelijke gefoezel überhaupt nooit gelukt is

Was jij niet altijd de schlemiel

De stumper met het slappe handje

Stront in zijn broekje

Overal snot, slijm en pies

Verstopt in de meterkast

Broedend op revanche

Op wraak

Dromend onder de driezitsbank

Of bovenin het stapelbedje

Dromend van die ene daad die al die anderen versted doet staan

Die onvoorstelbare

Die daad als donderslag uit heldere hemel

Die daad die alle mislukkingen

Alle vernederingen

Al dat falen

Ongedaan maakt

In het tegendeel doet verkeren

Die de mier verandert in de laars

Zwart in wit

Snot in God

Zoals het op z'n kop schilderen van het motief om daarna, de impulsen van het motief volgend, het verdere oppervlak te bewerken en onder spanning te zetten

Had ie dat gedacht

Dat had je gedacht
Of is het weer zoiets dat jou alleen maar min of meer toevallig is overkomen
Zoals die stront in je broek
Het bloed aan je lul toen je weer eens geen bewondering oogstte
Geen bewondering of zelfs maar medelijden
Alleen maar bloed aan je lul
Lul

Zoals die oude jager op wilde zwijnen
Die weigerde zich neer te leggen bij de laatste gril van de lokale overheid
Een fluorescerend oranje hesje tijdens de zwijnenjacht
En dus zelf het zwijn werd en dood
Maar als je dan bang bent
Bang bent voor ons
Voor wie ben je dan eigenlijk bang
Om wie ben je dan eigenlijk bang
Toch niet om ons
Of wilde je eigenlijk alleen maar die doodsangst vóór zijn
Was dat de redenering van een brein niet erg bedreven
Niet erg ervaren
In redeneren
Liever dood zwijn dan zijn
Niet zijn is geen zijn
Een lijk is niet
Liever dat dan te luisteren naar het dichtslibben van de bloedbaan
De vertraging van de celdeling
Of juist de woekering van de celdeling
Beginnen de synapsen al te knetteren
Kortsluiting daarboven
Weigering daar beneden
Ineens drijft een netvlies in de soep
Zo oud ben je toch ook weer niet dat die angst
Die angst om jou de wil verlamt
Van leven nu al sterven maakt
Of zit het zo, jij
Jij, midden in het leven, trekt je het sterven van de anderen aan
Kunt je dat sterven niet permitteren
Hun sterven kondigt het jouwe aan
Onvoorstelbaar, een affront
'Onrecht' klinkt het in de meterkast
En waar onrecht is zijn schuldigen
Niks geen kortsluiting, inzicht
Een flits van helderheid

Waar onrecht is zijn schuldigen
Een held is geboren
Niet op het voetbalveld, niet in het zwembad
Zelfs niet in de meterkast
Gewoon op het wereldtoneel
Held en verlosser op het wereldtoneel, jij
Had je gedacht
En wie zijn de schuldigen
En waaraan
Daar hoef je niet eens antwoord op te geven
Iedereen weet dat toch
Behalve zij zelf
De onnozelaars
Die volharden in hun onschuld
Wassen hun handen in bloed
Geloof je het zelf
Je moet wel
Tegen beter weten in
Wat is anders je bestaansrecht
Het recht van de martelaar
Het recht om te zwijgen
Of zwijg je juist omdat je niets te zeggen hebt
Nooit iets te zeggen hebt gehad
Altijd gewanhoopt hebt je ergens bij aan te moeten sluiten
Heb je eigenlijk nooit volmondig 'ja'
Volmondig 'nee' kunnen, willen
Durven zeggen
Zag je in alles wel een waarheid, een gelijk
'Ja, wel mooi, maar anderzijds'
'Nee, niet mooi, wat je noemt "mooi", maar aan de andere kant'
En zo strompelde je maar verder
Links, rechts, ja, nee, nietes, welles
Strompelde je voort
Steeds trager, steeds moeizamer
Links, rechts, ja, nee, nietes, welles
Steeds koortsiger de afwegingen
Steeds stroperiger de voortgang
Tot je vastliep in je overwegingen
Tot stilstand kwam in de nuanceringen
Iedereen was je al ver vooruit
In welke richting ook
Iedereen was in ieder geval een richting uit
Terwijl iii inmiddels tot aan ie nek in het drijfzand stond

Bijkans verzopen in dat rechtvaardigheidsgevoel
Hier moet ik weg, hier moet ik uit
En daarom zit je nu hier
Zo ging het toch
Zo bekeerde jij je tot de daad
Alleen maar omdat je eindelijk eens bij iets wilde horen
Je je eindelijk eens tot iets wilde bekennen
Stommeling, rund
Zij waarvan jij dacht dat ze je verlossers waren
De bevrijders uit de modderpoel van de eeuwige twijfel
Ze hebben je hier gedumpte en nu lachen ze je uit
En ze weten niet eens meer hoe je nu eigenlijk heet
Willen ze niet weten
Iemand met een naam bestaat
Iemand die bestaat doet iets met het geweten
Een geweten is een blok aan het been waar gerechtigheid in het geding is
Ze slingerden je rechtstreeks uit de modder op het hakblok
En denk je dat als je je ogen sluit om hem niet te hoeven zien die bijl er daarom ook niet meer is

Hoe heet je eigenlijk
Je hebt toch wel een naam
Tommie
Jij heet toch niet Tommie
Hoe werd je ooit genoemd
Ben je wel eens vol liefde toegesproken
Vol vertedering al was het alleen maar om je niet te ontmoedigen
Toen al te ontmoedigen
Terwijl je alleen nog maar probeerde rechtop te blijven staan
Om een hond te durven aanraken
Je eerste woordjes te brabbelen
Hoe noemden ze je toen
Wat zeiden ze zodat jij zeker wist dat ze jou bedoelden
Herinner je je nog een paar gezichten
Van al die gezichten die zich toen over je heen bogen
Die zich in al die jaren over je heen hebben gebogen
En waren dat gezichten waar je bang voor was
Waren het vooral gezichten waar je bang voor was
Of waren het vooral gezichten die je kietelden
Gezichten die je ervan doordrongen dat het prettig toeven was op deze wereld
Waar je niet om had gevraagd
Hoe kon je ook
Je kon nog helemaal niks
Je kon niet eens rechtop staan

‘De vrouw wordt omgeven en vastgehouden door opeenhopingen van stukken stug en abrupt borstelwerk – zwart en blauw en grijs rondom die rode gloed’

Wat krijgen we nou

Zegt iemand dat

En wat zegt-ie dan

En zegt-ie dat tegen mij

En wie ben ik

En al die gezichten waar jij je overheen hebt gebogen

Wat zag je in die gezichten

Wat las je in die gezichten

Las je vooral vernedering

Was je op zoek naar die vernedering

Of zocht je toch vooral de overgave

De bereidheid zich aan jou uit te leveren

Was jij niet altijd rusteloos op zoek naar die overgave

De overgave van de anderen aan jou die zelf nooit tot overgave in staat is geweest

Terwijl het toch zo eenvoudig is

Verbijsterend stom eenvoudig

Je hoeft alleen maar een antwoord te geven op een paar stom eenvoudige vragen

Is het huidige beschadigde regime in overgang

Wat deed je op de bewuste datum in het herenlogement

Vanaf welk moment raakten de ontwikkelingen in een stroomversnelling

Wat is het verschil tussen Egyptische en Griekse voeten

Hoe zou je je eigen voeten willen omschrijven

Kijk, je geeft antwoord

Onbedoeld misschien

Onbewust waarschijnlijk

Maar toch

In een onbedwingbare reflex

Reflexen zijn altijd onbedwingbaar

In een dus kennelijk onbedwingbare reflex

Gaven je voeten onverhoopt antwoord

Grieks of Egyptisch

Ik noem ze liever zweet of plat

Onbehouden of op de vlucht

Voet vlucht voor mier

Had jij niet beter moeten weten

Zou je dat niet gewoon toe kunnen geven

Zonder iets te zeggen

Door alleen maar heel voorzichtig

Heel subtiel

Het hoofd te neigen

Alsof ie een fractie van een seconde door slaap lijkt te worden overmand

Natuurlijk had ik beter moeten weten maar nu is het te laat, denk je
Maakt het nog iets uit wat jij denkt
Dat maken wij wel uit of het nog iets uitmaakt wat jij denkt
Dat jij denkt
Vooralsnog willen wij een antwoord op onze vragen
Duidelijk gearticuleerde antwoorden of antwoorden middels
Een kennelijk onbedwingbare reflex
Waarom past het begrip 'nuttige idioot' bij welke vorm van cynisme
En wat was daarvan de bestaansgrond en in welk perspectief
Eenvoudiger gesteld: Wanneer heb jij voor het eerst gespijbeld en waarom
En waarom heb je dit niet vaker gedaan
Of heb je nooit gespijbeld
En waarom niet
Kun je ons verklaren hoe jij het hebt klaargespeeld om al je vrienden te verliezen
En waarom je weigert in te zien dat wij de enigen zijn die je misschien je vrienden zou kunnen noemen
Of heb je nooit behoefte gehad aan enige vorm van vriendschap
En hoe valt dan te verklaren dat je hier nu in verzeild bent geraakt
In deze weinig benijdenswaardige positie
Daar moet toch iets tegenover staan
Daar moet toch iets tegenover hebben gestaan
Of vindt die compensatie
Alles is immers een transactie
Dat bedoel ik
Of vindt die compensatie pas plaats in een ons onbekende dimensie waar wij vooralsnog alleen maar om
kunnen lachen
Maar die jij op je bekende en halsstarrige wijze desalniettemin tegen alle klippen op serieus wenst te nemen
Zeg eens eerlijk: Er moet toch iets zijn
Wat jij nog steeds serieus neemt
En wat is dat dan
En waarom
Wat doet jouw naam in het gastenboek van de kinderboerderij
En wat had jij daar zelf te zoeken
Overwoog je in je wanhoop een pedoseksuele strohalm
Of rekende je in die onwaarschijnlijke ambiance wel degelijk op een toegestoken hand
Alweer een antwoord
Alweer een kennelijk onbedwingbare reflex
Hoewel het vrij onduidelijk blijft hoe het antwoord luidt
Volgende vraag dan maar: Wat kan er bedoeld zijn met 'en petit comité'
Werden de implementaties onder de loep genomen en nader geëvalueerd
Is het nooit eens bij je opgekomen dat zelfs ons geduld wel eens eindig zou kunnen blijken te zijn
Dit is niet zozeer een vraag als de nauwelijks verholde uiting van het vermoeden dat achter die quasi
interessante façade van arrogant en superieur zwijgen een deerniswekkend muizenholletje schuil gaat van
hulbeloosheid, onvermogen en verraad

Deerniswekkend
Om dood te trappen
Ben jij zo iemand die nooit iemand de weg durft te vragen
Die nooit iemand de weg zal vragen uit trots
Je lost het immers zelf wel op
Denk je
Jij hebt geen hulp nodig
Heb jij geen hulp nodig
En nu dan
Kijk eens waar je in verzeild bent geraakt
Maar jij bent niet iemand van de dialoog, heb je ooit besloten
De dialoog leidt alleen maar af
Houdt alleen maar af
Van het gestelde doel
Het voorgenomen voornemen
Ooit liet jij je wel verleiden tot de dialoog
Dat was de periode van de compromissen
Van het terug naar af
Het telkens terug naar af
En dat, had je je voorgenomen, dat wil je dus niet meer
Geen compromissen, geen pas op de plaats
Geen terug naar af maar recht erop af
Had je je voorgenomen
De monologen-man voortaan
De man die dan maar liever helemaal niets meer zegt
Desnoods blind, desnoods doof, desnoods voor altijd zwijgend
Zo maakte je je weerbaar, dacht je
Zo heb je je gepantserd, denk je
Moet je jezelf nu eens zien
De gevangene van je eigen voornemens
Een zelfs voor jou onneembare vesting
Een moment van twijfel voelt als een dolkstoot
Alsof ze je een hand afhakken
Wat dan ook afhakken
Iedere andere gedachte dan 'Ik heb toch gelijk, godverdomme' dreigt je te beroven van die op niets gebaseerde zekerheid, die luchtballen zekerheid van dat 'Ik heb toch gelijk, godverdomme'
Geef het toch eens een keer gewoon toe
Op een moment van de dag dat de anderen slapen
Dat de anderen langzaam dronken worden
De schoenen worden uitgetrokken
De kleren worden losgeknoopt
Honden hun ballen likken
Discussies eindigen in samenzang

Geef het toch toe, dat verlangen naar de uitgestoken hand
Een hand op je schouders, op je arm, op het dijbeen
Een aanraking
Dat je ook nog eens ergens anders bent dan in die zelf opgetrokken vestingstoren
Misschien dartel je wel rond in de dromen van die anderen
Ren je hand in hand een heuvel af
Stort je je van de duikplank en knal je horizontaal gestrekt op het wateroppervlak
Flikker je uit een boom of van een balkon of van een steiger en verbrijzel je je rug
Maar steeds zijn daar die anderen die zich om je bekommeren
Die je oppakken of juist roerloos laten liggen en je alleen maar heel voorzichtig
Beschroomd bijna
Bezorgd heet dat
Aanraken
Weet je wat dat betekent: 'aanraken'
Zal ik het voordoen: 'aanraken'
Kijk, weer een antwoord, weer een kennelijk onbedwingbare reflex
Maar wat betekent die en wat zeg je dan
Zeg je iets wat je helemaal niet zeggen wil
Wat betekent het dat jij iets wilt betekenen
Denkt iets te kunnen betekenen voor de anderen
Als je niet eens toestaat dat anderen iets voor jou zouden kunnen betekenen
Taal is een mijnenveld heb je ooit besloten
Geen dialogen meer heb je je ooit voorgenomen
Voortaan leef ik in een vacuüm en breng ik de mensen verlossing
Maar vacuüm is een achterhaald begrip
Dat had jij toch moeten weten
Hoe alles met alles
Hoe een hand in een droom zich uitstrekt naar de woorden die eens in een donkere kamer
Heeft iemand dat ooit wel eens tegen je gezegd: 'Ik hou van je'
Of denk je nog steeds dat wij ieder moment kunnen zeggen
'Sta op en wandel en vergeef ons want wij weten niet wat wij doen'
Of denk je soms dat jij zelf ieder moment op kunt staan
Zeggen 'Ik vergeef jullie want jullie weten niet wat jullie doen'
Om vervolgens rustig weg te wandelen
Hand in hand met die onwrikbare zekerheid van jou
Klootzak, arrogant stuk stront, anale fistel
We komen er wel
Dit kun je toch alleen maar volhouden door te ontkennen wie wij zijn
En door te ontkennen wie wij zijn ontken je toch alleen maar wie je zelf bent
Wij zijn wie we zijn
Wij blijven wie wij zijn
Wie jij bent, wie jij was, wie jij zult zijn, dat bepalen wij
Wii bebalen wie iii bent. of iii bent

Heeft iemand dat wel eens tegen je gezegd: 'Ik hou van je'
En wat zei jij toen
Of is dat een te pijnlijke herinnering
Zegt dat je nog iets, 'pijnlijke herinnering'
Schaamte heb je natuurlijk ook allang uitge- bannen
Of doet het je nog steeds wel iets als je naakt onder de douche staat en ze naar je wijzen en
ze om je lachen
Of sta je daar boven
Zoals jij ook denkt boven ons te kunnen staan
Jij kunt helemaal niets
Jij moet
Geef antwoord, alsjeblieft
Hoor je dat: 'alsjeblieft'
Had je niet verwacht, hè
'Alsjeblieft'
Nu wordt het pas echt gevaarlijk
Nu wordt het pas serieus griezelig en glibberig
En als ik nu zou vragen: 'Mag ik je'
Weet je wat ik zou willen
Denk je dat ik me zou kunnen voorstellen
Dat jij en ik
En dat wij dan samen
Of daal je dan alleen maar heel diep in jezelf af in de hoop daar een vergif te vinden
Maar dat kun je helemaal niet meer
Je bent al totaal verlamd
Niet versteend, verlamd
Maakt dat uit
Natuurlijk maakt dat uit
Je kunt niet eens meer weglopen
Je had je nog zo voorgenomen
Je had het je zo stellig voorgenomen
De eerst volgende keer dat iemand 'Ik hou van je' tegen je zegt, loop je gewoon weg
En moet je nu zien
Je zit er nog en je volhardt in je zwijgen
Denk je
Maar voor ons ben je een open boek met hele grote letters
Dacht jij dat wij niet wisten hoe jij dat konijn mishandeld hebt toen de stroom was uitgevallen en je ouders
alleen maar aandacht hadden voor elkaar en jij op zoek moest naar stompjes kaars
Ik zie je nog lopen met die hond achter je aan
Die hond weigerde te lopen dus maakte jij van die hond een slee
En wij maar lachen, zette jij het op een brullen
Het heeft je ook niet echt meegezeten
En daarom zit ie nu dan hier

Geef dat maar volmondig toe
Hoef je niks voor te doen
Dan alleen maar eventjes alsof je eventjes in slaap

Weet je wat een jampot is
Weet je wat een trampot is
Sorry, we moeten toch wat
We kunnen je ook meteen doodtrappen
Geen hond die ernaar kraait
Kraai
Blaft

Dat weet je toch
Wist jij dat 'algebra' het zetten van gebroken botten betekent
Ben je nu bang dat wij heel wat algebra nodig zullen hebben
Klassieke automodellen, de bereiding van ganzenlever, leven op Mars, de kunst van origami, de dyslexie van Richard Branson, de waarde van geïnformeerd optimisme, de zoektocht naar donkere materie, een ziekenfonds voor Rwanda, de geboorte van de computer, het bedrog van antidepressiva, de overwinning van de zwaartekracht door gekko's, de bestrijding van armoede met mobiele telefoons, de filmindustrie van Nigeria, de redding van de aarde met schimmels en paddenstoelen, waar doet je dat aan denken
Ken je Ted
Anil ken je wel

Of zeg je alleen maar helemaal niks omdat je ook echt helemaal niks te zeggen hebt
Je kunt wel praten
Je kunt gewoon boodschappen doen
Hallo, een hamburger, een blauwe camel, dubbele wodka ijs
Wat heb je toch met wodka
Zelfs de naam 'Tommie Cooper' kun je uitspreken
Maar dacht je op een gegeven moment
Moment
Moment
Dit kunnen we ook schrappen
Je moet nooit iets schrappen
Dit kunnen we ook schrappen
Je moet nooit iets schrappen, dat is geschiedvervalsing. En daar gaat dit over
Wat, dit
Dacht je toen: 'Ik heb eigenlijk helemaal niets te zeggen'
Want ik ben niks
Ben ook nooit iets geweest
Heb nooit iets te zeggen gehad
En het is natuurlijk te pijnlijk om toe te geven dat je dacht
Met die ogen van me
Die glimlach

Die gel in mijn haar
Dat geprononceerde kruis
Was me nog niet eens opgevallen
Kijk maar
Die grote bek
Terwijl hij niets te zeggen heeft
Heb nooit iets te zeggen gehad
Ja, het zijn toch allemaal klootzakken en kutten
Ja, Amy dumpst haar kleding
Maar wie is Amy
Maar heb je ooit iets te zeggen gehad
Nee dus
En toen besloot je dat je iets te zeggen moet hebben gehad
Voor je dood zou gaan
En toen ben je dat wat jij vond dat je te zeggen moet hebben gehad maar ergens gaan shoppen Zo zie ik dat
Of zie ik dat verkeerd
En de prijs voor dat jij ineens besloot dat je toch eigenlijk iets te zeggen moet hebben gehad is dat je nu
helemaal niets meer zegt
Of zien we dat verkeerd
Maar daar zou jij nu antwoord op moeten geven maar jij hebt besloten niets meer te zeggen
Omdat jij heeft besloten dat je nooit iets te zeggen hebt gehad en omdat je dat toch iets te mager vond ben je
dat wat je dan eventueel zou kunnen zeggen maar ergens gaan shoppen
Je hebt je aangesloten bij een of andere
Ideologie
Wartaal. Fuck
En dat resulteerde in dat en dit en dat en dit
Met als gevolg dat je nu niets meer zegt
Behalve 'Tommie Cooper'
En nu hebben we het uiteindelijk alleen maar tegen elkaar
Ik hou van jou
Waarom zeg je dat
Een kennelijk onbedwingbare reflex
Is dat in het belang van ons onderzoek
Een kennelijk onbedwingbare reflex, zeg ik toch
Het gaat erom dat je ongelijk wilt hebben, ongelijk moet hebben
Anders val je niet eens meer op
Geef het maar toe
Mijn stem
Wat vind je van mijn stem
De meeste mensen vinden niks van mijn stem maar wat vind jij van mijn stem
Een verkalkte wasdroger
Een Poolse slijptol
Een opgevoerde Tomos

Een oververhitte vibrator
Vind je mijn stem hysterisch
Of vind je dat ik gewoon wat vaker uit het raam moet kijken
Of in mijn hoe noemen jullie dat meestal?
Of ben je meer geïnteresseerd in stookolie
Afgezien van de vraag welke deo je gebruikt
Sorry, gebruikte
Niet dat je stinkt
Je stinkt
Maar dat neem ik je niet kwalijk

Heb je last van rollende arenden
Sorry, rollende aderen
En durf je je daarom niet op de kanker te testen
Die ongetwijfeld al in je huishoudt
Omdat ze die bloedproeven niet kunnen nemen
Vanwege die rollende aderen
Maar we hebben het natuurlijk wel over al die aanslagen
Niet op jou
Die op ons
We hebben het over
En hou je maar niet van de domme
Drink je wel eens een fles wodka leeg voordat je iets durft te zeggen
Voordat je iets durfde te zeggen
Sorry, heb je wel eens iets durven zeggen
Durfde je wel eens iets te zeggen
Heb je eigenlijk ooit wel eens iets gezegd
Iets gedurfd
En dan bedoelen we natuurlijk niet
Dan bedoelen we natuurlijk wel
Bestond je eigenlijk ooit
Besta je wel
Ja, je bestaat
Maar wat stelt dat voor

En daarom zit je nu hier
Je moet iets roepen dat totale bullshit is anders val je niet eens meer op
Hij roept niks
Nee, hij heeft
Hij zit nu hier
En houdt zijn bek

Weet iii wat het woord 'empathie' betekent

Het woord 'autisme'
'Asperger'
Hoe heb jij leren rekenen
Met staartdelingen
Of realistisch
Moeten wij je realistisch leren rekenen
Of prefereer jij het woord 'vlaktaks'
Dat het ons ook maar iets uitmaakt wat jij prefereert
Ben je een masochist
Wat heb ik vandaag allemaal meegemaakt
Hoe werd ik wakker
Wat was het eerste wat ik vandaag zei
En tegen wie
En als het eerste wat ik vandaag zei het woord 'goedenavond' was
Vind je mij dan eenzaam
En als je mij dan eenzaam vindt
Vind je me dan ook ongelukkig
En als je me ongelukkig vindt
Denk je dan: je verdiende loon
En als je denkt: 'je verdiende loon'
Noem je dat dan een voorbeeld van realistisch rekenen
En als jij dan zo'n kei bent in realistisch rekenen
Hoe schat je dan je eigen kansen in op geluk
Hoeveel bloemen ken je eigenlijk bij naam
Hoeveel symmetrieën
Het mogen ook bomen zijn of motorfietsen of torretjes
Ken je die van dat vibratorretje
Of van die twee konijntjes in het bos
Ze riep steeds 'Ik kom, ik kom' maar ze kwam niet
Dat was niet dat konijntje
Nee, dat was die blote vrouw
En waar was dan dat andere konijntje
Dat was hout aan het sprokkelen
Maar ze kwam natuurlijk wel
Maar dat wist dat konijntje weer niet
Dat drukte alleen maar op dat knopje
Misschien werd het konijntje nat
Of dat brandhout
Nee, dat was dat andere konijntje
Word jij hier zelf eigenlijk ook niet doodmoe van
Hoezo ook
Lijkt me dodelijk vermoeiend niets meer te willen zeggen
Alsof zoiets bestaat

Afgezien van al die kennelijk niet te onderdrukken
Nou ja
Waar zat dat knopje
Waarom geef je het niet gewoon toe
Beginnen we weer opnieuw
Hoorde je spreekkoren in je hoofd
Die bewuste samenzang
Had je een stijve
Toen het besluit genomen was
Nu niet meer natuurlijk
Nu nooit meer natuurlijk
Hoop je daar stiekem wel op
Is dat de reden
Dauererektion
Trauererektion
Hoeveel maagden waren het ook alweer
Vertel het maar
Realistisch rekenen
Jij stond in een open auto
Zag jezelf al in een open auto
Mercedes Bentz
Mensen wierpen zich op het asfalt
Het volkslied klonk
Welk volkslied
Jij had een stijve
Honden renden de steegjes in de heuvels op
Bloemen in hun bek
Meisjes brulden 'We are the champions'
Jongens
Jongens
Meisjes houden zich gedeist
Anil zou voor de explosieven zorgen
Ben jij voor de condooms
Jij had het ontstekingsmechanisme
We kennen alle details
Tot op de seconde
Hoe leren kinderen spreken
Is er een specifiek gen voor taal
Dat soort dingen
Daar was jij toch niet echt mee bezig
De slachtoffers waren jullie
Niet meer natuurlijk
Jij stond godverdomme in een open Mercedes Bentz

Café Gomorra, daar ging jij toch
Weet jij dat mensen jou haten
What do you know about the secret service
It's secret
It's a service as well
Je weet dat mensen jou haten
Wat denk je daaraan te doen
Was dat juist de bedoeling
Reken je op onze sympathie juist omdat je ieders sympathie verspeeld hebt
Ben je zo'n lul die op de stoep gaat zitten
Met een plastic bekertje voor zich
En een kartonnetje met daarop de woorden
'Help me. Ik ben een lul'
'En daarom dakloos'
'En zonder inkomsten'
Je hebt ook nog een gehandicapt zoontje
Een knulletje met twee horrelvoetjes
En een hazenlip
Een gespleten verhemelte
Een open ruggetje
En een anale fistel
Ben je gewoon die mier, die rups, die worm
Die tegen de laars zou willen schreeuwen
Maar hij kan niet schreeuwen
Stom geboren
We zijn hier niet in het paradijs
Nog niet
En denkt dat-ie een daad stelt
Door koppig te blijven liggen
Koppig te blijven zwijgen
Ik blijf gewoon koppig liggen zwijgen
Hebben zij een probleem
Voelen zij zich schuldig
Dacht je dat nu echt
Als jij werkelijk niets wilt zeggen, kun je dat toch zeggen
Lijkt me zinniger dan alleen maar 'Tommie Cooper'
Je zou iets kunnen vragen
Hou je van me
Vraag je dat
Zou hij kunnen vragen
Waarom
Een plant moet toch ook heel hard werken en in staat zijn om belangrijke natuurlijke hulpbronnen aan te wenden om het evenwicht en de schoonheid van de orchidee of zonnebloem te realiseren

De wondere wereld van de symmetrieën
Ooit gerealiseerd dat de natuur een grote supermarkt is met de schitterendste reclameborden
De een nog schreeuweriger dan de ander
Hierheen vogels, hierheen bijen, lik me, eet me
Ben jij natuurlijk tegen, tegen supermarkten
Dan is er dus wel heel erg veel waar jij tegen moet zijn
Als je nu ook al tegen de natuur moet zijn
Als het waar is dat de natuur een grote supermarkt is
Vol krijsende aanbiedingen
Of ben je voor het gemak maar gewoon tegen alles
Zelfs tegen de natuur
Zelfs tegen jezelf
Vertel eens over dat café Gomorra
Wat is het mooiste wat iemand ooit tegen jou gezegd heeft
Wat is het mooiste wat jij ooit tegen iemand hebt gezegd
Of breekt het zweet je al uit als je een café binnenkomt
Als je iemand een hand moet geven
Van wie moet dat dan
Durf je mij een hand te geven
Zal ik jou een hand geven
Weer een kennelijk onbedwingbare reflex
Maar wel lief, wel...
Kwetsbaar
Je kunt het dus best
Wil je dat wij je Tommie noemen
'Feel me, hear me, touch me'
Dat Cooper slaan we dan maar even over
Die was ineens dood, weet je nog
Mensen dachten dat het een grap was
Applaus
Wil jij dat ook
Is dat waar je heimelijk op rekent
Applaus
Zit je daar al die tijd stilletjes op te wachten
Op dat applaus

Ze applaudisseren

Stilte

Er kan nog geen dankjewel vanaf
Je gelooft het niet
Waar in geloof je dan wel
Dat kun je ons toch wel vertellen

Dat is toch de bedoeling van een geloof
Dat je verspreidt, dat je het uitdraagt
Dat je het uitzaait, dat je het rondspuit
Dat je er iedereen mee onderkloddert
Moet toch een heerlijk vooruitzicht zijn dat je die kans nu krijgt
Waarom ga je je nu niet even lekker zitten aftrekken
Vind je ons niet aantrekkelijk
Wij zijn toch verschrikkelijk aantrekkelijk
Eén van ons moet jij toch verschrikkelijk aantrekkelijk vinden
Eén van ons vindt jou misschien wel verschrikkelijk aantrekkelijk
Anders stel je je toch voor hoe wij worden afgetuigd
Hoe wij elkaar liefdevol afranselen
Of liefdeloos aan alle kanten penetreren
Alle fantasieën zijn hier toegestaan
Er bestaat geen enkele restrictie op de fantasie
Wil je horen wat voor fantasieën wij zoal hebben
Ik kan me voorstellen dat ik jou heel zachtjes bij je...
Of juist iets steviger bij je...
En dat ik jou dan...
Terwijl hij mij bijvoorbeeld...
Of dat zij jou...
Terwijl ik haar...
Knap jij daar juist op af
Dat kun je dan toch gewoon zeggen
Je kunt ook heel andere dingen zeggen
Er valt toch wel meer te zeggen dan 'Tommie Cooper', godverdomme
Je zou bijvoorbeeld kunnen zeggen dat het heel moeilijk is een willekeurige reeks getallen te onthouden
zoals bijvoorbeeld 99375105820974944592, maar dat het daarentegen vrij eenvoudig is om de reeks
12345543211234554321 te onthouden
Een opsomming van al jouw one night stands
Ben je dan misschien heel snel klaar
Of kwam je misschien altijd heel snel klaar
Heb je het toch over andere dingen
Wat waren je favoriete kinderboeken
Hoe heette die hond die je in een slee hebt veranderd
Wat zei je vader altijd tegen je moeder als ze de soep op tafel zette
Of zette ze nooit soep op tafel
Je had toch wel een vader
Of zei die ook al nooit een woord
Is het een familiekwaal
Wat wilde je later worden
Brandweerman, piloot, spion, chirurg, kapper, topmodel
De mislukkeling die ie uiteindelijk bent geworden

Wilde je dat worden
De mislukking die je uiteindelijk bent geworden
Moeten we daarvoor applaudisseren
Dat is toch geen probleem

Ze applaudisseren

Stilte

Wil je voor ons werken als je terug naar Portugal moet
Of naar Denemarken
Mislukte Hamlet
Je komt in interessante kringen terecht
Harleyriderskringen
Je kunt ons erg van dienst zijn

Wil je ons iets interessants vertellen
Kunnen wij een fijne slaappleaats voor je regelen
Lekker warm, met een matras
En een deken
Een douche
Als je met ons meewerkt kun je in alle rust slapen
Zolang je wilt

Ik weet dat jullie God je kracht geeft
Jullie leven al zo lang in die kleine kooien
Dat houdt geen mens vol
Jullie bidden en jullie God helpt jullie
Anders zouden jullie immers doordraaien
Als ik in zo'n kooi moest leven, zou ik al na een paar dagen dood zijn

En als wij nu eens niets meer zouden zeggen

Heel erg lange stilte

Wat sta jij daar maar
Wat sta jij daar maar te kijken
Wat sta jij daar maar te denken
Wat sta jij daar maar onbewogen en hopelijk onzichtbaar te zijn
Wat sta jij daar maar
Wat sta jij daar maar 'O God, O God, wat verschrikkelijk, wat erg' te denken
Of denk je helemaal niet 'O God, O God, wat verschrikkelijk, wat erg'
Wat sta jij daar dan eigenlijk wel te denken
Of sta je helemaal niet te denken
Of denk je alleen maar 'wanneer kan ik hier weg'
Wanneer mag ik eindelijk weer naar huis
Naar dat laffe, duffe, maar o zo propere flatje van je
Naar die vent van je met z'n pens en z'n stinkbek
Met z'n spraakgebrek en z'n kromme reumapoten
Naar je pannensetje met bloemkool en sudderlapjes
Sta je hier alleen maar te smachten naar je afwasborsteltje
Of sta je hier alleen maar te dromen van het konijn dat je zoon met kerstmis op tafel zal smijten
Of heb je geen zoon
Heb je geen vent met reuma, een stinkbek en een bolle bolle bietenbuik
Heb je eigenlijk wel dromen
Ooit gehad
Nooit gehad
Kwam je ter wereld als reserveonderdeel
En ga je zo ook je graf weer in
Een reserveonderdeel
Nooit gebruikt
Nooit naar getaald
Altijd op een plankje blijven liggen
Of heb je ooit besloten: Dit is dus helemaal niet waar
Wat ik zie zie ik niet
Wat ik hoor hoor ik niet
Wat ik zie zie ik natuurlijk
En wat ik hoor hoor ik natuurlijk
Maar het is gewoon allemaal niet waar
De woorden die ik hoor zijn geen echte woorden
Het zijn, het zijn, het zijn... dingen
Die gebeuren in een nachtmerrie van iemand die ik niet ken
Of die ik misschien wel ken
Misschien van de buurman die ik vriendelijk gedag zeg als ik hem eens tegen kom in de supermarkt
Maar waar ik verder niets mee te maken heb
Al zou hii dat misschien wel willen

Denk je dat
Denk je aan je buurman
Die je altijd vriendelijk gedag zegt als je hem tegenkomt in de supermarkt
Maar waar je eigenlijk wel wat meer mee te maken zou willen te hebben
Inderdaad, dat is nogal een gedachte
Wat meer mee te maken zou willen te hebben
Zo'n gedachte loopt dood
Wat meer mee te maken zou willen hebben
Zo zeg je dat, kutwijf
Met wie zou je wat meer mee te maken willen hebben
Echt niet met die buurman
Met mij natuurlijk
Met wie anders
Iedere ochtend als jij dat laffe, duffe maar o zo propere flatje van je verlaat
Fantaseer je alleen maar over mij
Iedere ochtend na het verlaten van dat laffe, duffe maar o zo propere flatje van je voel je al vochtige kriebels
in je broekje
Dacht je dat ik dat niet allang door had
Je zult onderhand toch wel enigszins hebben ervaren dat ik nou niet direct op mijn achterhoofd ben gevallen
Dat is lastig, hè
Je zult onderhand toch wel enigszins hebben ervaren dat ik nou niet direct op mijn achterhoofd ben gevallen
Heb je met mij te doen
Omdat je vooral met jezelf te doen hebt
Zin je wellicht op een mogelijkheid om mij te troosten
Omdat niemand jou ooit heeft getroost
Omdat niemand jou ooit heeft gezien
Zelfs die buurman niet
Reken daar maar niet op
Je zegt hem iedere keer in de supermarkt keurig gedag
Maar hij weet iedere keer weer niet wie jij nu eigenlijk bent
De buurvrouw?
Ik ken geen buurvrouw
Ja, het stinkt daar in dat flatje
Naar bloemkool en sudderlapjes en afwasborsteltjes
Naar haar waarschijnlijk
Maar ik heb haar nog nooit gezien
Is zij die mislukte poedel die me iedere keer gedag zegt in de supermarkt?
Ach God, de meeste mensen hadden toch eigenlijk maar nooit geboren kunnen zijn
Ooit heb je met twee vlechtjes rondgelopen
Heb je geprobeerd je je de regeltjes eigen te maken
Want dat het belangrijk was je je de regeltjes eigen te maken
Je je de regeltjes eigen te maken
Ook weer zo'n flard uit de nachtmerrie van ie buurman

Dat had je wel begrepen
Maar die regeltjes zelf
Het waarom van die regeltjes
Wat die regeltjes nou eigenlijk betekenden
En waartoe
Die vlechtjes vond je al een hele opgave
En het draaien van de wasmachine
En het draaien van de magnetron
Alles draait toch eigenlijk goedbeschouwd
De aarde om de zon
De zon om...
Leven is draaien goedbeschouwd
Neem nou het openbaar vervoer alleen al
Duizelingwekkend
Daar word je duizelig van
Van alles
Van het leven zelf
En hier staat het tenminste eventjes stil
Hier staat het leven tenminste eventjes stil
Is dat het wat je staat te denken als hier alleen maar staat te staan
Onopvallend onopvallend staat te staan
Of is zelfs dat al teveel eer
Denk je helemaal niets
Dat kan toch niet
Natuurlijk denk je wel eens: Wat zit er in die onderbroekjes
Hoe zien die tepels eruit
Hoe zou zij er in het weekend bijlopen
Volgens mij heeft hij een enorme vleeslul
En haar verdenk ik van cellulitis
Waar verdenk je ons van
Niet alleen mij
Ons
Met hen kan ik dealen
Part of the game
Maar met jou
Zo'n onbeschreven keukenblokje
Ik weet het niet
Jij leest natuurlijk alles in de bladen

Nooit meer oorlog. Altijd vrede. Overal. Geen honger. Geen armoede. Eigenlijk ook geen ziektes meer. En dat dus ook niemand meer dood gaat. Maar moeten er dan nog wel baby's geboren worden? Of kalfjes, lammetjes, paarden? Want dan wordt het toch wel heel erg vol. En als het heel vol wordt, dan kun je die vrede wel vergeten. En dat niemand meer honger heeft. En dat er geen armoede meer is. Idealen staan elkaar altijd in de weg. Lijkt het. Dat is het probleem met idealen.

Vooruitgang. Is er sprake van vooruitgang? Als je praat over bijvoorbeeld 'de beschaving'? Is de wereld er in de loop der tijden beschaafder op geworden? In technisch opzicht natuurlijk wel. Een leven zonder alfabet, zonder ijskast, een leven zonder telefoon, een leven zonder computer of internet, kunnen we ons dat nog voorstellen? Dat kunnen we ons misschien nog wel voorstellen maar toch meer als een soort nachtmerrie. Aan de andere kant: hebben al die technologische vernieuwingen niet tot nog grootschaliger slachtingen, tot nog effectievere vormen van genocide geleid? Ja, eigenlijk wel. En toch noemen we dat 'vooruitgang'. De meeste mensen noemen dat 'vooruitgang' en ik verlang heus niet terug naar de middeleeuwen.

Dat iedereen er over alles maar een mening op na meent te moeten houden. Niet dat ik daar nu zo op tegen ben. Ik vind eigenlijk dat iedereen inderdaad over alles er een mening op na dient te houden. Maar ik vind dat ook onbegrijpelijk aanmatigend, arrogant en dom. Want over heel veel zaken kunnen we er gewoon geen mening op na houden omdat we er veel te weinig van afweten, omdat we er veel te weinig van af kunnen weten. Omdat we de feiten domweg niet kennen. De formules die worden toegepast, de geheime afspraken die zijn gemaakt. Voor heel veel zaken zijn we gewoon te dom.

Dat zouden we toch gewoon kunnen toegeven? Over heel veel zaken worden we dom gehouden. Ja, daar ben ik tegen. Maar ik weet niet welke zaken dat zijn. En dat geldt voor alle mensen: we weten niet wat we niet weten. In dat opzicht is een zeehondje beter af: die weet niet eens dat-ie niet weet. Wij mensen weten niet wat wij niet weten. En dus roepen we bijvoorbeeld 'Ik ben tegen het doden van zeehondjes.' Dat roep ik ook, want ik ben tegen het doden van zeehondjes.

En zo roep ik wel meer en ik weet wel wat ik roep maar dat betekent niet dat ik ook echt weet wat ik roep. Misschien is zo'n zeehondje eigenlijk dolblij dat-ie niet langer zo'n stom zeehondje hoeft te zijn dat niet weet dat-ie niet weet. Of moet je kunnen weten om blij te zijn? Dat geloof ik dan weer niet. Ik denk te kunnen zien of een zeehondje blij is of niet. Maar bij bloemen of bomen zie ik dat dan weer niet. Ik heb nog nooit een ongelukkige tulp gezien of een blijde treurwilg. Ik heb wel eens gedacht: God, die tulp staat misschien wel erg op de tocht, of die treurwilg heeft het nu vast heel koud. Maar dan dacht ik meer aan mezelf dan aan die tulp of aan die treurwilg.

Ik identificeer me dan met die tulp, die treurwilg, dat zeehondje. Ik identificeer me met van alles. Dat klinkt mooi, dat klinkt 'vol empathie', maar dat getuigt ook van een grote mate van egoïsme. Ik projecteer mijn ego op alles en iedereen. Mijn eigen ervaringen, mijn eigen verlangens, spreid ik als een enorm netwerk, een enorm rooster, over de wereld uit, over alles en iedereen, zeehondjes, tulpen en treurwilgen, en dan ga ik de vakjes inkleuren. Maar dan creëer ik toch de wereld naar mijn eigen evenbeeld? Dan speel ik voor God. En zo iemand wil ik niet zijn. Dat zijn toch geen idealisten, dat soort mensen? Dat zijn fanatici, fundamentalisten, nazi's.

Maar heb ik dan echt geen idealen? Natuurlijk heb ik idealen. Zonder idealen kun je niet leven wilde ik zeggen, maar dat is geloof ik niet waar. Heel veel mensen kunnen heel goed leven zonder idealen. Die leven bijvoorbeeld met een droom. De hoofdprijs in de lotto winnen bijvoorbeeld of een Olympische medaille.

Maar al die mensen met al dat soort dromen zullen altijd volhouden dat ze naast die dromen wel degelijk ook idealen hebben, dat ze streven naar een 'betere wereld' en dat ze denken te weten hoe die eruit moet zien en zelfs dat ze bereid zijn daartoe de nodige offers te brengen. Je zult nooit iemand horen zeggen: 'Ik heb geen idealen, ik vind het wel best zo, als ik maar die hoofdprijs win.' Het hebben van idealen is kennelijk een voorwaarde om 'erbij te horen'.

Is het dan mijn ideaal of in ieder geval mijn droom om ooit eens te durven zeggen: 'Sorry mensen, ik heb geen idealen, ik vind het wel best zo en ook al vond ik het niet wel best zo, er is toch niets aan te doen, laat maar, alles wat je er probeert aan te doen maakt het alleen maar erger'? Nee. Ten eerste vind ik het helemaal niet 'wel best zo' en ten tweede: ik denk dat er wel degelijk iets aan te doen valt. Ik weet alleen niet zo goed hoe en wat.

Is dus mijn ideaal om dat ooit heel exact aan te kunnen geven, dat 'hoe en wat teneinde een betere wereld te creëren'? En geloof ik in dat ideaal? Nee. Ik zal dat nooit kunnen. Daar ben ik te dom voor. Daar zijn we allemaal te dom voor. We weten immers niet wat we niet weten. Sommige mensen denken dat wel te weten. Die zijn gevaarlijk. Die moet je niet vertrouwen. Maar het feit dat bijna iedereen daar toch mee bezig is, is tegelijkertijd ook een troost. 'Red de zeehondjes, laat de treurwilg niet in de kou staan, houd de tulp uit de tocht.' Mooi, maar ook even zovele kiemen van oorlog. Helaas.

Of heb ik nu eigenlijk gezegd: 'Ieder mens heeft idealen nodig om te kunnen overleven, zoals-ie lucht en voedsel nodig heeft om te kunnen overleven, maar uiteindelijk gaat-ie toch dood?' Misschien wel. Maar daarom kan ik toch ook de vraag stellen: 'En was dat leven dus zinloos?'

Wereldpremière *Answer me*: 7 juni 2010, Alcantara Festival, Lissabon

Nederlandse première: 12 september 2010 Internationale Keuze van de Rotterdamse Schouwburg

Answer me is een voorstelling van Gilles Biesheuvel, Luz de Camara, Julian Maiwald, Gerardjan Rijnders,
René Rood, Manja Topper
en Conçalo Waddington

www.doodpaard.nl

Gerardjan Rijnders (1949) schreef zijn eerste stuk *Dollie of avocado's bij de lunch*, omdat hij geen subsidie wist te bemachtigen voor een encenering van *Het jachtgezelschap* van Thomas Bernhard en zich daarop genoodzaakt zag zelf iets te schrijven.

Daarna is hij blijven schrijven.

Rijnders is regisseur en theaterauteur. Hij schreef o.a. de volgende theaterteksten: *Dollie of avocado's bij de lunch* (1977), *Wolfson de talenstudent* (1985), *Silicone* (1986), *Pick Up* (1987), *De Hoeksteen* (1988), *Ballet* (1990), *Liefhebber* (1992), *Mooi* (1995), *Licht* (1996), *Moffenblues* (1996), *Snaren* (2000), *Beroerd* (2003), *Tim van Athene* (2003), *Tragedie* (2007) en *Ben ik al geboren?* (2008).

Answer me (2010) is het eerste stuk van Gerardjan Rijnders voor Dood Paard.

Stukken van Rijnders zijn in meerdere talen vertaald.

www.gerardjanrijnders.nl